

Cenejene obrtnike opozarjamo na današnji oglas mestnih podjetij.

Tovarna čevljev Petovla d. d. v Ptuj, katera je koncem leta prekinila obratovanje radi potrebnih večjih popravil strojev, bo obratovala v naslednjih dneh zopet v polnem obsegu. Vesti o popolni ustavitvi obrata ne odgovarjajo dejstvu. 168

Kaj nam piše vinogradnik?

Nekaj mi ne gre v glavo. Kot vinogradnik smem prodati na malo, celo po neki grozdje in jabolka. Zakaj ne bi smel soka od grozdja in jabolk prodati? Poljedelec sme prodati zelje v svežem stanju, nobenemu ne bi prišlo v glavo, ako isto zelje konzervira, da ga ne bi smel prodati. Krompir, repa, žito itd. se sme na malo prodajati, vinogradnik pa ne bi smel svojega pridelka? Nista oba kmeta? Ne plačata oba davke, vinogradnik še večjega? — Kaj mislite, da bi konzumenti rekli, ako bi začeli trgovci raznih strok zahtevati: »Mi hočemo, da producenti le nam prodajajo in le mi smo upravičeni konzumentom prodajati razna živila!« Ali če bi mlekarne zahtevale: »Le nam se sme prodati mleko, konzument pa mora le pri nam kupovati!« Kaj ne, to ne gre! Taka zahteva nobenemu trgovcu ne pride v glavo. In glejte, ti vendar živijo, kljub temu, da prodaja kmet ponekod svoje proizvode naravnost za potrošnje. Gostilničarji pa po svojih listih in shodih venomer kritizirajo in grajajo, da vinogradniki kar prosto prodajajo v malih količinah vino, kar ogroža gostilničarsko obrt. Saj bi tudi gostilničarjem radi vino prodali, pa kaj, ko nam ne dajejo za njega mnogo več ko 1 Din za liter.

Slišimo večkrat to-le trditev: Ako ne bi vinogradnik na malo prodajal, bi bila višja cena vina. Da, morda v gostilni bi res bile višje cene, od česar pa ne bi imel vinogradnik nič, nasprotno: konzum vina bi še bolj zastal in ga vinogradnik sploh ne bi spravil v denar.

Vinogradništvo propada. Spričo tega se nam svetuje, da naj produkcijo vina skrčimo. Pa kaj naj se kultivira namesto vina? Pomagajte nam nekaj najti kot nadomestilo. Že zdaj sili vse v mesta. Če bi se vinogradništvo opustilo, bi število brezposelnih narastlo. Kaj bote po mestih z njimi počeli?

Prosvečna knjižnica.

Pod tem naslovom izdaje Prosvečna zveza v Mariboru zbirko kratkih in poljudno pisanih poučnih razprav in sestav, ki prav dobro služijo društvom in posameznikom v izobraževalne svrhe. Doslej je izšlo 12 zvezkov te zbirke, ki vsebujejo obilno tvarine za samoizobražbo in za predavanja v prosvetnih organizacijah. Začela se je druga seri-

Hitlerjeva nemška vlada se je lotila komunistov. Na sliki vidimo policijo v Berlinu, ko pleni komunistično glasilo »Rote Fahne«. Policija je zasedla tudi komunistično glasilo.

ja (vrsta) te zbirke, in sicer s spisom dr. Jos. Hohnjeca »Cerkev mati narodov«. Predsednik Prosvečne zveze je otvoril prvo-serijo zbirke s spisom »Sodobne naloge ljudske prosvete«. Ta razprava je prosvetnim delavcem jako ugajala ter je marsikomu dobro služila za lastno informacijo, pa tudi za govore in predavanja. Prvi zvezek druge serije je prinesel navedeni spis, v katerem dr. Hohnjec razpravlja poljudno-znanstveno o tem, kar je Cerkev storila za zemeljsko in časno blaginjo ljudi in narodov. V 4 poglavjih: 1. osvoboditev žene — krščanska družina, 2. ublažitev in ukinitvev suženjstva, 3. delu svoboda in čast — delavcu pravica, 4. krščanska dobrotelost — pomen dejavne ljubezni, so razvrščena kratko, pa vendar za ljudski pouk izčrpno tista dejstva, ki izkazujejo katoliško Cerkev kot resnično mater narodov. Spis dr. Hohnjeca v vsakem oziru ustreza smotru, potrebam in zahtevam ljudske apologetike in prosvete. Toplo ga priporočamo društvom, zvezam, krožkom in zosameznikom.

*

Goraja Sv. Kungote. Dne 2. februarja, na Svečnico, je vprizorilo Katoliško prosvetno društvo pretresljivo igro »Slehernik«. Dvorana je bila nabito polna. Pred igro je navdušeno govoril predsednik Katoliške akcije g. Francišek Jerebič, ravnatelj Zadrudne gospodarske banke iz Maribora o katoliški akciji tako prepričevalno, da je marsikomu v dvorani izvabil solze iz oči. Da ne pride pri nas kot v Španiji, treba poživiti delo Kat. akcije med priprostim ljudstvom, ker če taki gospodje govorijo za vero in jo branijo, bo ljudstvo raje sledilo njim, kot če duhovnik nastopi. G. predsedniku izrekamo prisrčni Bog plačaj za tako jedrnat, izčrpno predavanje, podprto s krasnimi zgledi in iskreno želimo, da nas še večkrat razveselite z enakim predavanjem. — Dne 5. februarja smo igro »Slehernik« ponovili pred natlačeno polno dvorano. Igro si je prišel ogledat preč. g. župnik Kraner iz dalnje Spodnje Sv. Kungote. Čeravno v kritičnih časih, kaže naše ljudstvo zanimanje za prosveto... Iz vseh sosednih župnij: Spodnje Sv. Kungote, iz Svečine in iz Št. Jurja si videl prihajati velike množice, ko so šli vsi razigrani radi lepe igre domov. Take igre naravnost prodirajo v globino srca, pretresejo človeka, posebno v današnji

V južni Kaliforniji, v bližini mesta Los Angeles je divjal strahovit tornado (vilhar), ki je podrl mnogo stolpov za sesanje olja iz zemlje.

dobi je ta igra prava misijonska pridiga. Našim vrhim igralcem vsa čast za trud, ker so vse svoje vloge prav izborno izpeljali.

Sv. Ana v Slov. goricah. Tukajšnji fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva priredi v nedeljo dne 19. t. m. ob treh popoldne v prostorih Katoliškega prosvetnega doma najnovejšo privabljivo Vambergerjevo veseligrigro »Voda«, katero je nedavno z velikim uspehom igralo tudi Narodno gledališče v Ljubljani. Ker je igra vzeta iz kmečkega življenja ter je jako težka, polna resnih, kakor tudi šaljivih prizorov, upamo, da nam boste kakor zmiraj, tudi tokrat našo dvorano do zadnjega kotička napolnili. Mladina! Nikjer ne najdeš lepše in bolj poštene predpusne zabave, kakor ravno na naših društvenih prireditvah. Bog živi!

Središče. V teh hudih, težkih časih si gotovo vsakdo zaželi tudi par prijetnih in veselih uric. In to nam bo nudila veseloigra v treh dejanjih »Zmešnjava nad zmešnjavo«, ki se vrši v nedeljo dne 19. februarja ob sedmih zvečer v Društvenem domu. Zato, prijatelji naši, pridite, da se za ta predpus se malo nasmejemo! — V torek dne 21. t. m. ob sedmih zvečer predava v Društvenem domu g. profesor Janko Mlakar iz Ljubljane o temi: »Noči v gorah«. 50 krasnih skioptičnih slik. Bo zanimivo, poučno in tudi za smeh bo poskrbel znani humorist g. Mlakar.

Ljutomer. Tukajšnje Prosvetno društvo vprizori v nedeljo dne 19. februarja v Katol. domu ob treh popoldne predpusno Antonio Colaltovo komedijo v 4 dejanjih »Beneški trojčki«. Ker smo dosedaj igrali najnovejše igre vzgojno-verske vsebine kakor »Slehernik« in Timermanove »Tri kralje«, nudimo cenjenemu občinstvu sedaj v predpusnem času zabavno komedijo, ki je imela sijajne uspehe v Parizu že v letu 1776, kakor tudi po drugod. Pridite od blizu in od daleč, da se boste nasmejali za ves postni čas.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Da se bralno društvo poslovi od svojega dolgoletnega in požrtvovalno delavnega tajnika, vlč. g. Fr. Satterja, priredi v nedeljo dne 19. t. m., popoldne po večernicah, v Pergarjevi dvorani sestanek. Na sporedu so deklamacije, govor, petje in tamburanje ter gledališki prizor. Vabljeni vsi člani in tudi drugi.

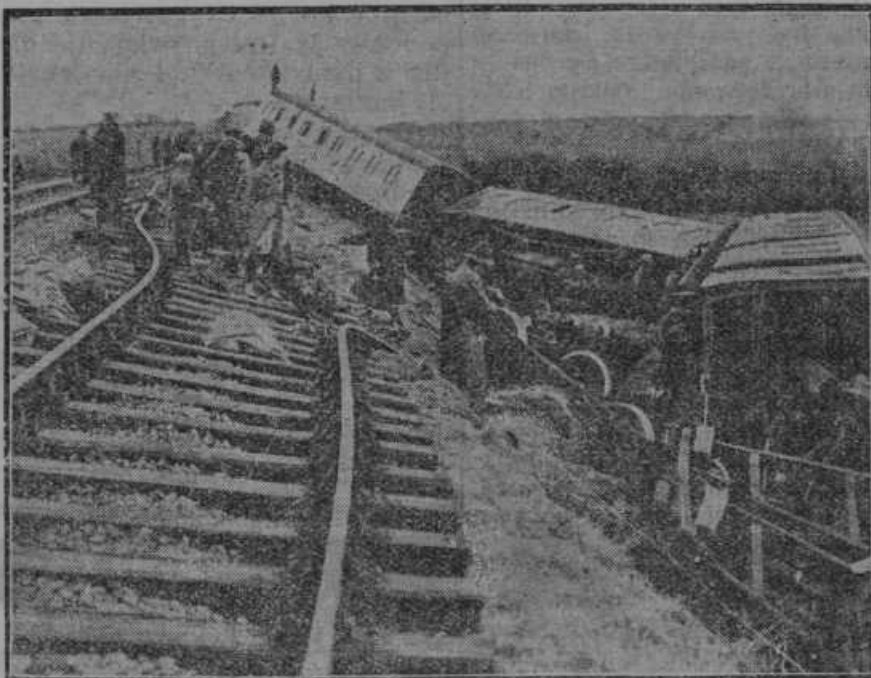
Detektivi na delu! Izslediti morajo »Satana in Iškarjota«. Popisano v romanu. Zahtevaj ponudbo pri Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Smučar za snegom vzdihuje, gospodar se nad krizo huduje, dekletke za fantom milo pogleduje, ker se fašenk naglo približuje! Vsi ti pa tolažbo dobé, hladilni balzam za svoje razbičano srce, če se odzovejo našemu prijaznemu vabilu, in nas posetijo 26. februarja v polnem številu, popoldne ob pol štirih v Društvenem domu, vam nekaj salamensko smešnega predstavljali homo. Boste videli strašansko »Karlovo tetos«, ki bo 60 m debela in 3 m dolga. Spola je moškega, oblačila bo ženskega. Milijonarka, dražestna za oboževalce, ki snubijo le njene denarce. Za izpopolnitev pestrega programa, da ne bo »Karlova teta« na odru sama, še »Snubači«-igro zapoje pevski zbor, da ne bo se komu zdel predoig odmor. Vse to

se vrši zadnjo nedeljo pred pustom, ko se nosijo klobase k ustom. Če bo prišlo veliko ljudi, boste ceneje notri šli. Smejali se boste tri dni in tri noči in še en dan pri luči. — Prosvetno društvo.

Polzela. Gotovo ima še vsak v živem spominu zanimivo Golečevo povest »Guzaj«, ki je izhajala svojčas kot podlistek v »Slov. gospodarju«. Saj smo vsi tako nestrpnno pričakovali konca. In to povest, dramatisirano v igro v petih dejanjih, ki so polna krasnih prizorov, vprizori fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva v nedeljo dne 19. februarja, ob treh popoldne v Prosvetnem domu. Vstopnina običajna. Predprodaja vstopnic pri g. Cizej. Vljudno vabljeni! Odbor.

Sv. Jurij ob južni železnici. Res delavna in pogumna so društva, kakor doznamo teden za tednom iz poročil pod rubriko »Društvene vesti«. Tudi pri nas se mnogo dela na polju prosvete. Naš pevovodja g. Franc Razočnik nas tedensko kar po dvakrat prime za ušesa; pa ti zapojemo kot angelčki, pa saj nas tudi

Na Irskem stavka 9000 železničarjev. Na progi Dublin—Belfast je iztiril osebni vlak. Nesreča je zahtevala več mrtvih in ranjenih.

Podzemno jezero.

Vrtanja v južnem delu Moskve so prinesla velika presenečenja. V globini okrog 7 sto metrov so našli solno jezero, ki je izredno bogato na vrednostnih kemikalijah. Že tri leta so vrtali, a šele sedaj se je pokazal uspeh. Solna gostota je približno petkrat tako velika kakor v morju. V globini okrog 750 m so zadeli v kemikaljsko plast. To najdbe so prepuštili prof. Dimitriju Perkinu, da jih znanstveno preišče. Podobne uspehe so dosegli tudi pri kopanjih blizu Solikamska, največjega solnega rudnika v sovjetski Rusiji.

Pavel Keller:

6. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Tihotapci.

Medven je hodil po gostilniški sobi »Pri lipi« gori in doli. Gotovo je že petkrat potegnil uro iz žepa. »V desetih minutak bo polnoči. Kje le so, kje le so ostali?«

Oče Blažun je na ta skrbipolna vprašanja odgovarjal doslej: »Kdo ve, po kakšnem svetu morajo s smučmi! Tam gori na grebenu in v zavinku so lahko tudi zameti.«

Sedaj pa, ko je šlo že na polnoč, ni vedel nobenega tolažljivega odgovora več.

Nekaj se je moralo pripetiti. Medven je razburjen pil mnogo žganja. Kozarec »brizganca«, ki mu ga je prinesel Blažun, je ves divji izlil krčmarju v obraz.

Nenadoma so se s hruščem odprla vrata. V sobo je planil mož, čigar obraz je bil črno namazan, in je hripavo padel na stol.

»Zajeti, zajeti!«

»Kdo je zajet?«

»No, mi, kdo pa naj bo sicer! Vseh sedem!«

»Kje — kje? Kje so drugi?«

»Zeleni so jih zajeli! Vse!«

»Vsi hudiči!« je zavpil Medven. »Kje pa je blago?«

»Izgubljeno seveda!«

Medven je razjadeno zakričal.

»Za tridesettisoč blaga — in to naj je šlo po vodi? Moj denar izgubljen? Le počakajte psi, denar mi povrnite!«

»Ničesar ne povrnemo! Ti sediš tu na gorakem, mi pa nosimo zate svojo kožo na prodaj!«

»Jaz vas živim,« je divje kričal Medven, »brez mene bi ne imeli kaj žreti. Sedem močnih fantov se da ujeti, si da vzeti blago! Mevže! Če že nič ne slišite in ne vidite, vsaj vohati bi morali malo. Vsak pes voha sovražnika, vi pa še toliko ni ste vredni ko psi.«

Je 25 do 30 samih dobrih pevcev. Pa tudi na odru se pokažemo, igrali smo ljudsko igro »Guzaje«, katero smo morali dvakrat ponoviti v polni društveni dvorani Katoliškega doma. Sedaj se pripravljamo na igro »Bratje« iz vojnega časa. V nedeljo dne 5. februarja so nas obiskali sosednji bratci iz Slivnice pri Celju s svojo priljubljeno igrico »Rožmarina«. Tako tekmujemo, pa ne za prvenstvo, ampak za venec izpopolnjevanja v dobrem dramatičnem nastopu in napredku. Večkratni sestanki fantovskega odseka, kakor tudi prosvetnega društva nas učijo ljubiti in pridno prebirati dobre knjige in časopise, neustrašeno in odločno se postaviti za načela sv. vere, postati pravi borec tudi v Apostolstvu moč in mladeni, čev. Tudi naši malčki Marijinega vrca prav pridno prihajajo k svojim rednim sestankom in mesečnemu sv. obhajilu. Imajo svojo mladinsko knjižnico z mnogo lepimi in poučnimi knjigami, ter se pridno vadijo v zimskem športu. Ob priliki se zopet oglasimo, do tedaj pa bodite pozdravljeni fantje slovenski, korajža je v nas! — J. K.

Šmarje pri Jelšah. Pred nedavnim je imelo naše prosvetno društvo svoj redni letni občni zbor, na katerem je podal odbor poročilo o svojem enoletnem delovanju. Odkrito lahko priznamo: zadovoljni smo bili, odbor ni držal križem rok, ampak nam je pripravil tekom leta res lepe društvene prostore, opremil dvorano, oder in garderobo z vsem potrebnim. Občni zbor je bil zelo živahen, dvorana polna, staro in mlado je poseglo v razgovor, znamenje, kako cenijo in kako se zanima naš narod za svoje prosvetne organizacije. Marsikatera pametna in sodobna misel je bila podana in bo našla v tekočem društvenem letu svojo uresnitev. V novi odbor so se pritegnile mlade agilne moči, ki bodo v zvezi z našimi izkušenimi prosvetnimi delavci veliko pripomogle k večjemu razmahu društvenega življenja v naši fari. Zadnjo nedeljo smo ustanovili prepotreben fantovski odsek, od katerega pričakujemo največ uspeha in življenja.

Hrestank. Dne 5. februarja je priredil dramski odsek tukajšnjega društva zgodovinsko igro v sedmih dejanjih »Miklova Zala«. Sodelovali so zvečine domači dolski fantje. Vsi so prav dobro podali svoje vloge do zadnjega statista. Glavne vloge pa so bile narav-

nost v izvrstnih rokah. Zanimanje za igro je pokazala nabito polna dvorana. Na splošno željo se bo igra dne 19. t. m. ponavljala. Prav iskreno vabljeni vsi! — M. P.

Nova poročila iz Rusije.

V Moskvi so meseca januarja imeli zborovanja: komunistična stranka ter zveza ruskih republik. Sam Stalin je priznal, da je »petletka« v gospodarskem oziru slabo izpadla, ker so najbolj žitonojne pokrajine popolnoma odrekle. Zato so sklenili vpeljati ostrejši kurz, posebno bodo pritiskali bivše kulake. V kolhozih bodo kmetje pravi sužnji. Da bi ne bilo več takih težav s prehrano kot so letos, so sklenili, da bodo za naprej že vsako pomlad naznanili kolhozom in posameznikom, koliko zrnja bo ob žetvi oddati državi.

Splošne razmere pa v Rusiji le malo poznamo. Le potniki nam prinašajo zanesljive novice. Nekaj takih novic od potnikov iz Rusije priobčuje g. Peter Ris v listu »Rossija i Slavjanstvo« od 21. januarja t. l.

O nekem potniku pripoveduje, da je v Moskvi govoril z višjim sovjetskim uradnikom. Razgovor se je sukal o vsakdanjih »malenkostih«: o kruhu, zabelji in mesu. Nazadnje je uradnik žalostno pokimal z brado in je rekel: »Mi sami ne vemo, če bomo imeli meseca marca v Moskvi funt moke.« In je še pristavil, da kmetje v kolhozih nočejo delati, ker so nezadostno organizirani.

Drugi potnik iz Rusije je pravil, da so ga delavci ves čas izpraševali, če bo

vojska. Odgovoril sem jim, da je najbrže ne bo. Nato so se žalostni izrazili: »Samo na njo še upamo. Če bo vojska, preženemo komuniste.« Delavci so pravili, da ni cesar ne dobe na karte in da vsled pomanjkanja dosti otrok umrje.

Tretji inostranec, ki je ravnokar prišel iz Rusije, je pravil, da ljudstvo živi tam v nekem čudnem razburjenju. Čas 15letnega molčanja je prešel. Narod je začel govoriti in se pri tem ne da motiti. Na ulicah, v vrstah stoječ in v tovarnah kričijo ljudje, da je čas »za pamet rabiti« in da se morajo osvoboditi od tovarišev — sleparjev. Nezadovoljni delavci govore, da so prevarani in oškodovani. Hudo sovraštvo imajo do tujcev, ki prihajajo v Rusijo kot turisti. Kričijo po ulicah in jih zmerjajo, ker jih zavidajo radi lepe obleke, močne obutve td.

Neki tehnik, ki je prišel iz Rusije, je pravil, da zdaj ne bodo več vabili v Rusijo inozemskih specialistov. Zdaj je čas, da pride na vrsto — poluspecialist iz sovjetske mladine. Ta mladina zavzema vsa višja mesta pri armadi, v pisarnah in v gospodarskih zavodih. Ta mladina od 20 do 25 let ne pozna Evrope; uverjena je, da je v Evropi povsod siromaštvo in revolucija ter da je Rusija na svetu edino srečna država. Delavstvo prezira in sovraži to mladino ter pravi, da bo nastopilo proti tem mladcem. Sovjetska oblast ima pa ravno v teh mladcih svojo — glavno oporo.

Tako poroča o razmerah v Rusiji g. P. Ris, ki je o tem jako dobro poučen. Kako se bodo pa razmere razvijale, bo nas učila prihodnost. A. K.

Kamnica. V najlepši dobi svojega trudapolnega življenja v 36. letu je nas zapustila za zmiraj gospa Marija Cafuta, rojena Rožič,

soproga našega dolgoletnega organista Jak. Cafuta. Zatisnila je svoje oči, zapustivši ob žalosti potrtega soproga s štirimi nedoraslimi otroki, od katerih najstarejši sin študira gimnazijo v Mariboru. Kako priljubljena je bila pokojna, je pričal njen pogreb, kateri se je vršil dne 3. t. m. na tukajšnjem pokopališču, kakršnega naša Kamnica ne bo hitro

Močni fant je vstal in stopil pred Medvena. Ta pa se je bojzljivo umaknil za mizo. Blažun je skušal miriti:

»Sedaj se ne bosta pretepravala! Saj smo vendar vsi v nevarnosti. Naj Matija pove, kako je bilo! Vsak čas lahko pridejo obmejni stražniki.«

»Kaj praviš? — Obmejni — Vsak čas? — Ti me ne smejo najti tu,« je jecjal Medven.

In hitro se je pobral iz gostilne.

»Strahopetec,« je zaničljivo rekel Matija. »Mu že še posvetim.«

»Sedi, Matija, pij rženko in povej, kako je bilo!«

Šele po drugem kozarcu rženke je Matija začel:

»Nekdo nas je moral naznaniti. Bili smo že čez greben. Preklete, saj tamkaj čez sicer nihče ne pride. Hudičevo plezanje je to. Toda črni Jernej si je vbil v glavo to pot; vohal je nevarnost na vseh drugih prelazih. In ravno na tem grebenu smo bili zajeti. Na poti navzdol! Pot se tam ostro zasučje na desno. In tam so naenkrat stali pred nami. Najmanj dvajset mož. Vsi z namer-

jenimi puškami. Stali so v temi, mi pa v luči njihovih acetilenk. Kdor bi ne bil dvignil rok, bi bil na mestu mrtev. Braniti se nismo mogli, saj jih je bilo trikrat več. In tako smo mirno stali.

»Dalje — dalje!«

Matija je počakal najprej še na tretji kozarec rženke, predno je nadaljeval:

»Vzeli so nas v sredo med sé. Iti smo morali drug za drugim. Na desni in levi pa obmejni z nasajenimi bajoneti. Vsi na smučéh. Bila je prekleta hoja to, po trije vstric na ozki poti v gorah. Prišli smo do stranpoti, ki sem jo poznal, ker sem delal nekoč pri drvarjih. Tam je bilo danes poledenelo. Obmejnemu poleg mene je začelo drčati; sunil sem ga, da je odletel in padel, skočil sem čez njega na stranpot. — Zbogom, gospodje! In odkuril sem jo! Poslali so dve kroglici za menoj, ena je zadela drevo poleg mene, druga pa je šla skozi moj levi rokav. In sedaj še trdi ta strahopetec, Medven, da smo mevže!«

Očka Blažun je sedel z zaskrbljenim obrazom. »Če jo to pot še srečno izvozimo, ne bom več

Bližnja kopel.

Gospod vpraša v graški palači slugo: »Ali je gospod baron doma?«

Sluga: »Ne, milostni gospod baron se je šel kopat.«

Gospod: »Ali je počakal, kdaj se vrne?«

Sluga: »Milostni gospod je rekel, da ne izostane dolgo.«

Gospod se vsede na stol: »Ga bom pa počakal.«

In po preteku 2 ur: »I, to traja pa že jako dolgo. Kam pa se je šel gospod baron kopat?«

Sluga: »V Kamnik, od tod pa pogleda še malo v dofenjske toplice.«

Gospod zazija: »A, aa!«